

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Na tretji slovenski katoliški shod!

Na povabilo premilostnega in prečastitega knezo-nadškofa Frančiška dr. Sedeja, zbrali so se dne 24. t. m. slovenski somišljeniki v knezonadškofijskem dvorcu, da bi se posvetovali glede tretjega slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani. Na tem zaupnem sestanku je bil izbran pripravljalni odbor: dr. Anton Breclj, dr. Josip Dermastia, dr. Anton Gregorčič, župnik Janez Kokošar, dr. Franc Pavletič, Svitoslav Premrou, monsignor Josip Pavletič, dr. Andrej Pavlica, dr. Franc Žigon, ki naj bi vredil vse potrebno in poskrbel zlasti za obilno udeležbo. Podpisani pripravljalni odbor si šteje sedaj v dolžnost, da obvesti o tem slovensko občinstvo goriške nadškofije in da objavi v sporazumu s premilostljivim knezonadškofom sledeče naznanilo:

Katoliški Slovenci! Znano je, koliko dobrega v verskem in narodnem oziru sta rodila prvi in drugi katoliški shod v Ljubljani. Vzbudila sta novo življenje po vsem Slovenskem. Nove potrebe in nove nakane naših nasprotnikov kličejo nas zdaj na tretji slovenski katoliški shod, na tabor katoliškega slovenskega ljudstva. Na tem shodu se bode pregledalo dosedanje katoliško delovanje in določilo, kaj storiti v bližnji bodočnosti z združenimi močmi v korist slovenskemu narodu.

Goriški Slovenci! Pripravljalni odbor ljubljanski vas kliče in vabi v Ljubljano s temi besedami: »Kličemo Vas, katoliški Slovenci, v svesti si vaše velike ljubezni do naše domovine in našega naroda, v svesti si vaše velike ljubezni do katoliške cerkve! Naj bi bil III. slov. kat. shod tabor, v katerem bi se našli vsi Slovenci v bratski ljubezni in slogi; naj bi bil ta shod početak nove dobe, ko bi padlo vse, kar nas loči, ko bi vsi Slovenci od Save do Drave, od solnčne Goriške in kršnega Primorja izpovedali eno vero, vero v rešilno moč krščanstva, vero v zveličavno cerkev, vero v vstajenje narodov v moči krščanskih idej!«

Naj bi ta klic ljubljanskega pripravljalnega odbora privabil dne 26., 27. in 28. avgusta mnogo goriških Slovencev v belo Ljubljano! V ta namen bomo skušali doseči vsaj znižanje vožnih cen. Da se posreči to, treba je skupnega delovanja. Ob pravem času bomo v časopisih naznanili bolj natančno. V vsaki

duhovnji naj blagovoli č. duhovščina nabirati podpise dotičnih, ki mislijo za trdno udeležiti se slovenskega kat. shoda v Ljubljani. Število udeležnikov naj se naznani brž ko mogoče goriškemu pripravljalnemu odboru. Pričakujemo jako obilne udeležbe. Želeti je, da bi se priredili v posameznih dekanijah pripravljalni shodi, na katerih naj bi se govorilo o resolucijah slov. kat. shoda. Tak shod priredijo tudi v Gorici.

Opozarjamo, da bo v nedeljo dne 26. avgusta glavni slavnostni shod, dočim bodo v ponedeljek dne 27. avg. in v torek dne 28. avgusta večinoma odsekova zborovanja. Slavnostnega nedeljskega shoda se bodo udeležila vsa delavska društva in ogromna organizacija »Slovenske krščanske zveze« z zastavami in raznimi zbori.

Vstopnina za shod dne 26. avg. znaša 40 v, za vse tri dni 2 K. Prenosišča poskrbi osrednji odbor ljubljanski vsem udeležencem proti majhni odškodnini. Potrebno je pa, da se vsi udeleženci naznanijo do 19. avgusta goriškemu odboru.

Pripravljalni odbor bo objavjal vsa nadaljna pojasnila v »Gorici« in v »Primorskem listu.« Vsa pisma v tem oziru naj se obračajo na odborovega tajnika dr. Josipa Dermastia v Gorici.

V Gorici, dne 26. julija 1906.

Pripravljalni odbor.

Zasluzen odgovor.

Laški državni poslanec Lenassi je šel, kakor poročajo listi, k ministru predsedniku bar. Becku, da bi mu potrdil strašno krivico, ki se je zgodila ubogim Italijanom na Goriškem, ko so se odstranili dvojezični napisi na tukajšnji postaji državne železnice. Da bi pa njegove besede prav gotovo ne bile brez zaželjenega vspeha, opozoril je ministra tudi na znani protest goriškega starašinstva.

Toda čujte in strmite! Niti to ni pomagalo čisto nič. Da, minister se je drznil celo poslancu Lenassiju v obraz povedati trpko resnico, kakor je niso vajeni pogosto slišati naši Italijani. Rekel mu je namreč, da primorski Lahi v sedanjih razmerah nimajo

nizdol, kakor bi hotel prepričati svojega gospodarja, da mu je služil že dovolj dolgo, da bi se mu torej na stare dni spodobila pokojnina.

Takega vidimo torej svojega Tomaža na cesti. Ko pride mimo Čokovega dvorišča, mu vdari na nho hrup in šum in govorjenje. In res ugleda na drugem koncu imenovanega dvorišča pred hlevom zbrano precejšnjo trumo vaščanov. Bili so možje, žene, mladeniči, deklina, starčki, otroci — vse pomešano.

»Kaj pa imate tam, ljudje božji?« se oglasi Tomaž; da ni pričakoval odgovora, katerega res ni dobil, je pričalo to, da je hitel takoj proti gruči, da bi se prepričal o stvari na lastne oči. Tam se začne riti naprej skozi ljudi, da bi prišel na sredo in dosegel svoj namen. Toda pričujočim ni bilo to nič kaj po volji, in Škorjunov France ga je potisnil kaj krepko nazaj, ko se je zadel ob-enj:

»Šleva, kaj misliš, da si v turški vojski, da se boš tukaj rilo in pretepalo?«

»Kaj v turški vojski? Mari nisem bil? Vsak dan sem postreljal nad petdeset tistih poganskih širokohlaničkov, pa tebe se tudi ne ustrašim, veš! Po petdeset ali še več sem jih postreljal, zapomni si!« Tomaž bi bil nadaljeval še

vzroka se pritoževati, saj jim je vlada pri pogajanjih o volilni reformi pridobila še jednega poslanca za Goriško in jednega za Istro. Tho naj bodo torej in naj nikar ne kričijo o kakih namišljenih krivicah, ki jih morajo v narodnostnem oziru trpeti v Avstriji. Nasproti da jim je treba hvaležnim biti vladi, svoji dobrotnici, ktera jih vedno in povsod podpira in skrbi za-nje očito kot za svoje benjamine z res pristransko naklonjenostjo.

Ta nepričakovani moški odgovor je osupnil in poparil tudi sicer junaškega Lenassija tako, da je samo še nekaj jecljal o rečeh, ki jih zna posebno dobro na pamet: o prestari kulturi furlanskih kolonov, o višji omiki naših Italijanov in o sličnih stvareh, češ, da iz teh razlogov pristojne Lahom vse tiste milosti kot njih sveta pravica, ki jim ne more nihče ukratiti. Kdo utegne tedaj od njih terjati, da bi radi tega popustili druge pravice? A zopet ga je zavrnil bar. Beck, da niti v tem pogledu, kar se dostaja napisov na državnih postajah, niso laške pritožbe opravičene; kajti napisi v Rocolu in pri sv. Ivanu so izključno italijanski in vendar jetam po uradnih statičnih podatkih velika večina slovenska. Z drugimi besedami: krivica se ne godi kakor drugod tako tudi tukaj Italijanom, ampak Slovincem.

Da se naše zahteve smatrajo na najvišjem mestu utemeljene, to priznanje nas v srcu veseli, naša radost pa bo še le takrat polna, kadar oblast tudi izvrši, kar je spoznala za pravično, kadar da Slovincem, kar jim tiče, po naravnem pravu in kar jim je zajamčeno po državnem zakonu glede narodnostne enakopravnosti. Samo ob sebi se pa razume, da se moramo najprej sami zganiti, s svojimi terjatvami in prošnjami ne odjenjati, dokler se nam ne odpre. To pa brez razlike strank: vsi Slovenci moramo biti združeni ko jeden mož. Kar ni mogoče posamezniku, posreči se skupnemu prizadevanju. Pravična stvar zmagata na zadnje brez nobenega dvoma. Toda mi

bolje do kedaj svoje pripovedovanje in bi ponovil zopet enkrat na dolgo in široko tisto staro pripovedko, kako je streljal Turčine ob zasedanju Bosne in Hercegovine, da mu ni zaklenil ust vaški župan, skrben oče svoje občine:

»Molči, Tomaž, ali pa pojdi, odkoder si prišel! Kričačev ne potrebujemo. Molči vendar, da se bo vsaj slišalo, kaj bodo rekli gospod kuršmit.«

In res je Tomaž takoj vtihnil, ko je začul besedo »gospod kuršmit«. Nastala je tišina in živinozdravnik je govoril Čoku, ki je bilo pogledoval na vola, koji je ležal mrtev na tleh sredi gruče: »Da ste me poklicali prej, bi morda ne bil erknil. Toda moja pomoč je bila nepozna. Kaj se hoče: vol je mrtev — kar je, pa je. Sedaj vam ne preostaje drugo kakor vola zakopati. Da ga pa ne izkoplje morda po noči kak sleparski mesar, vam svetujem, da ga oblijete prej s petroljem«. Obrnjen proti županu pa je nadaljeval: »Ako vidite, da se pokažejo na kakem živinčetu enaka znamenja kakor tu, pošljite takoj pomoč. Hitra pomoč lahko kaj izda; a kedar je propozno — kakor vidite tukaj«. Po teh besedah se poslovi, skoči na svoje kolò in se odpelje zopet v mesto, ki ni bilo niti celo uro od-

ne smemo zraven spat! spanja pravičnega. Drugače smo sami krivi, ako ne dosežemo, kar nam gre; samim sebi nam je potem očitati, da smo prikrajšani mimo drugih narodov.

Posnemati nam je treba v našem postopanju Italijane. Tam ne drži nikdo križem rok, ampak vse stranke tekmujejo mej sabo, kdo stori več v boju za narodne pravice. Pa kaj pravim za narodne »pravice«. Te pravice uživajo že zdavna v polni meri; a vendar niso še zadovoljni s tem, kar imajo, vedno višje hrepene njih nenasitne želje, vedno stavijo nove zahteve na vsaki strani, dasi so sami dobro prepričani, da so krivične. V tem oziru ne najdem vsaj jaz prav nobenega razločka mej italijanskimi listi in politiki, bodisi da so liberalni ali klerikalni. Rečem lahko brez strahu, da je »Eco« v zadnjem času pisala nič manj, ako ne še bolj strupeno proti slovenskim pravicam kakor drugi italijanski časopisi.

Za vzgled, kako ravno še ona hujska proti Slovincem, hočem navesti njene poslednje besede o odporu tukajšnjega starašinstva glede napisov na goriški postaji. Svoje poročilo o dotični burni seji sklepa tako-le: »Način, kako se je vršila vsa ta seja, nas potrja v našem mnenju, ki smo je že večkrat pojasnili, da same besede ne pomagajo, da je treba tudi delati. Goriški Italijani pa so do zdaj sicer mnogo govorili, a ničesar storili. Ako bi bilo v resnici liberalcem do blaginje in narodnosti italijanske, ne bilo bi treba današnjih protestov«. Pobožni naši babice ne tlačijo še dovolj laški liberalci slovenskega naroda, ko teptajo z nogami njegove pravice, ko mu ne privoščijo niti svojih šol niti slovenskih napisov. Kaj bi hotela »Eco« še več? Anti ne, da bi liberalci vse Slovence v Gorici kar podavili, če le zinejo kako slovensko besedo!?

Naivno vprašuje kasneje »Eco«, kakšen pomen more pač imeti ministrov odgovor Lenassiju, ko je na ugovor glede napisov indirektno odgovoril naglašajoč za Italijane preugodno razdelitev

daljeno od vasi, v kateri je živel naš Tomaž.

»Toni, pojdi tja v skedenj, deni na voz skalir za gnoj, vprezi Padóna (tako se je imenoval vol, ki je ostal živ nesrečnemu Čoku) in pridi sem, da naložimo tega vola tukajna voz! Pokopljemo ga na polju tam v Jeremitišču pod tisto veliko murvo koncem njive. Ti, Francka, pa pojdi gori k Kuzmiču z vrčem in kupi dva litra petrolja!«

Hlapec in dekla se zganeta in gresta vsak po svojem opravilu, kakor jima je bil ukazal gospodar.

Kmalu se vrne Toni z vozom. Več krepkih rok — nekatere s koli oborožene — se vpre in dvigne na tleh ležečega mrtvega Gajarina na voz. Pri tem je pomagal seveda tudi Tomaž, dasi je bil povsod bolj v nadlego kakor v prid. Imel je namreč ne preveč hvalevredno čednost, da je povsod rad vtikal svoj nos — naj ga je bilo že treba ali ne. Tedaj je držal ravno za obilni skok Gajarina in skoro nehote si je dejal, toda samo v srcu, tako da ni slišal nikdo navzočih: »Kaj bi dal, ko bi bil ta skok moj! Cel mesec bi mi ga lahko pekla in cvrla moja babnica.«

(Dalje pride).

LISTEK.

V sreči nesreča.

(Črta iz vasi. Začrtal Jelin).

I.

Bil je precej vroč popoldan, da je curljal pot po vročem čelu marljivih poljedelcev, ki so se trudili zunaj na polju za vsakdaonji kruhek. Toda zarjaveli kazalec zastarele ure v vaškem zvoniku se ni dal prav nič ostrašiti, ampak ne utrudno se je pomikal dalje in dalje, da bi dosegel čim prej svojega manjšega, a zato tudi počasnejšega tovariša. In res, čez nedolgo se mu je to posrečilo.

Tedaj je zračnil v svoji umni glavi Šimonatov Tomaž, ki se je zibal baš iz Mučičeve krčme, da kaže ura ravno tri četrt na štiri.

Ta Tomaž je bil precej obilna oseba srednje visokosti. Nekoliko zabuhli obraz in živo-rdeč nos sta pričala o tesni prijateljski vezi med božjo kapljico in Tomažem. Ali ko pravimo, da se je zibal, naj nikdo izmed častitih bralcev ne misli, da se je morda opotekal! O tega ne! Hoteli smo reči le, da ga je imel ravno zadosti pod svojim zaprašenim, pred več leti kupljenim rjavkastim klobukom, katerega krajec je visel leno in trudno

mandatov na Primorskem. Prosi dalje, naj ji Lenassi to stvar raztolmači.

Menda ni „Eco“ res tako kratke pameti, kakor se dela. Dovolj jasen je odgovor Beckov vsakemu otroku: naj nehajo vendar enkrat Lahi v svoji brezobrazni nesramnosti pritoževati se o krivicah, ki jih ni, terjati pa poleg tega od vlade, naj njim na ljubo res krivično postopa z drugimi narodnostmi. Dostavil pa je tudi, da se vlada ne boji laških groženj in da bi ostala neizprosna, ako bi se pri otvortivni nove proge dogodile kake sovražne demonstracije.

Dobila sta Lenassi in „Ecco“ od ministra zaslužen odgovor, ki ga tako z lepa ne pozabita. Italijani pa sploh naj pazijo, da se jim skoro ne povrne, kakor zdaj posojujejo.

Vtisi s prvega združnega shoda.

(Konec.)

Da je združna oblika ugodna tudi za živinorejo, to nam kaže edino le Štajerska s svojimi 9 bikorejskimi zadrugami. Dobro bi bilo, da bi temu vzgledu sledile tudi druge naše dežele, osobito planinski deli iste. Ustanovile bi se težko govedorejske, konjerejske in svinjorejske zadruge. Ne bi bilo napakno, ako bi se gojilo tudi nekoliko več perutinarstvo, posebno z ozirom na denar, ki bi se ga dalo dobiti za jajca. Zadruge za prodajo jajc, bodisi samostojne ali v zvezi z že obstoječimi mlekarškimi zadrugami, v smislu sklepa združnega shoda o tem predmetu bi bile tudi za naše razmere zelo koristne. Goriški gornjani, ne pozabite, da vas veže nova železniška proga s Trstom, torej izrabite to ugodnost vsestransko.

Največ imamo pri nas potrošnih zadrug (konsumne, kmetijske, gospodarске). Teh je 132 nasproti 82 poljedelskim in 22 obrtnim. Stavimo jih pod en klobuk, ker je navadno naziranje „kmetijsko“ ali „gospodarsko le plašč, pod katerim se skriva navadna konsumna zadruga. Ko je bila pri nas začela gonja proti konsum. društvom, so se ta sicer dalje ustanovljala, a pod prikritim imenom. Razdeljujejo se pa po posameznih deželah tako: Primorska (56), Kranjska (48), Štajerska (48) in Koroška (1). Čudno se bo zdelo marsikom, da je tu na čelu Primorska. Ali ne smemo pozabiti, da so na kraški planoti in v tržaški okolici zadruge, ki sicer nosijo ime „konsumne zadruge“, a se v bistvu pečajo le z vnovčenjem vinskih pridelkov svojih članov. Njihovo poslovanje pa ne odgovarja združnemu duhu, ker niso drugega nego navadne krême. Večinoma popivajo člani lastno vino, katero so prodali zadruzi. Namena vinarске zadruge nimajo, ker ne prodajajo vina konsumentu, nego ga same konsumirajo v svojih krêmah. Člani imajo prav za prav le omejeno korist od teh zadrug, ker dobijo sicer res z ene strani nekoliko večjo ceno za svoje blago, kakor od drugega kupca, zato se pa z druge strani zadruga zakopa v dolgove, ker ima skoraj vsaka zadruga večjo ali manjšo stavbo z dvorano za veselilne namene itd.

Naše stališče nasproti konsumnim društvom na sploh smo že omenili. Ne moremo se segrevati za zadruge, ki nimajo v sebi etičnega momenta, ki dajajo kmetu blago „na kredo“ in ga s tem zavajajo v večje ali manjše lehkôživlje in potratnost, ki ne morejo uspešno konkurirati s trgovcem. Trgovec skrbi sam za razvoj svoje trgovine. Ako gre trgovina rakovo pot, mu gre za lastno kožo. Zato pazi, gleda in v potrebi najmanjšo stvar, ki gre v korist in ohranitev njegovega podjetja. Kaj drugega je pri konsumnih zadrugah. Kako se tam godi, je drastično naslikal Rožman sam, ki je hotel braniti na združnem shodu stališče Zdrúžne zveze v Ljubljani v vprašanju tovrstnih zadrug. Le poslušajmo ga, ko pravi v svojem referatu o „dosegdanjih izkušnjah s konsumnimi društvimi, njih nadaljni razvoj in njih razmerje h kmetijskim zadrugam“ med drugim tudi to-le:

„Pred vsem manjkala je vodjem konsumnih društev potrebna in zadostna trgovska izobrazba, zato so se pri naročbi blaga, pri spravljanju, pri računstvu itd. vrinili marsikateri pogreški. Bilo tudi ni nobene zveze, katera bi konsumnim društvom preskrbelja blago, bila so pri nakupu docela sebi in trgovčevi mi- losti prepuščena.

Trgovec je s konsumnimi društvimi kaj rad kupčeval — ker je imel računati na gotovo plačilo.

Ker je trgovec kmalu spoznal, da

vodje konsumnih društev o trgovini malo razumejo — in je povrhu v konsumnih društvih še videl neljubega konkurenta, jim je z najmirnejšo vestjo natvezil najslabše blago. Pri naročilih blaga go-dilo se je največje tako-le:

Fino, elegantno - oblečeni potnik pripeljal se je z nebrot kovček in čisto s krivim nosom — pred konsumno društvo.

Vodjo prodajalne se pozdravi lojalno z „gospod kolega“, ponudi se mu par smodk, ob enem se mu pa za božič obljubi lepa obleka, saj se je nadejati dobre kupčije.

Sedaj pokličejo načelnika; ta je največje popolnoma priprost kmet, ki pride naravnost iz hleva ali pa od polja. In na tega se sedaj vsuje cela vrsta častnih priimkov — gospod načelnik tu, gospod ravnatelj tam — tako dolgo, dokler ni mastno naročilo pisano in tudi podpisano. Pri blagovnem društvu je bil glavni činitelj kredit. Ljudje so se navadili vzeti blago na upanjé — in tako so storili tudi pri konsumnih društvih.

Če bi imela konsumna društva zadostna lastna denarna sredstva, bi že še lahko nekaj časa dajala na upanje.

Ker konsumno društvo ni imelo v deležih lastnih sredstev, je moralo iskati kredit, se zadolžiti — ogromne obresti plačati — dokler konečno ni bilo preza-dolženo...

„In ni šlo na boben“, tako naj bi bil dodal še Rožman, resnici na ljubo. Pribijemo, da je lepo, da je ravno ono mesto, ki je najbolj pospeševalo ustanovljanje konsumnih zadrug, in to je združna (Gospodarska) zveza v Ljubljani, začelo spoznavati, da s starim „šlendri- janom“ ni mogoče napreji in da je treba tudi tu reform. Da pa ne bode mogoče ljubljanski organizaciji zanikavati svojega vodilnega delovanja pri akciji konsumnih društev, navajamo sledeče razvojne številke.

Konsumnih društev se je ustanovilo na Slovenskem v posameznih letih:

1880, 1882, 1887, 1891, 1893, 1894, 1895

1	1	2	2	1	2
1896,	1897,	1898,	1899,	1900,	1901, 1902
5	9	25	43	27	8 11

Torej se je ustanovilo od l. 1880 do 1897 25 konsumnih društev, od leta 1898—1902 11, l. 1899 pa se je ustanovila v Ljubljani „Gospodarska zveza“. Pripravljale so tej zvezi tla od l. 1894 sem „Zveza slovenskih posojilnic“ in prva „Gospodarska zveza“, ki je bila že zasnovana kot društvo in je zbirala največjo propa-gando od l. 1897 sem.

Najmanj vporabljam Slovenci zadruge v dosegu melioracij. Edino le kranjska dežela navaja eno vodovodno in eno mostovno zadruzo. Vzrok je najbrže ta, da je celotni naš gospodarski preporod še mlad, v povojih kar bi lahko storili z združenimi močmi, z združno gospodarsko organizacijo. Pa tudi si nismo še popolnoma na jasnem, kje in kako bi vporabili melioracije, nismo še zadostno vpotjeni v poljedelsko izboljševalno akcijo. Pa kar še ni, lahko še pride: to bodi nam v tolažbo!

Še eno vrsto zadrug bi imeli tu imenovati, ki sicer ne spada v poljedelsko združništvo, katere pa smo vendar-le Slovenci ustanovili, namreč obrtne zadruge. Teh je skupaj 22, in so, kakor vidimo iz prej navedenega razkaza, raznovrstne. Mizarske, žebljarske, sodarske, tiskarske, kopalniške itd.; „vsake sorte“, kakor bi rekel naš gorjan. Kranjska jih ima največ (13), za njo Primorska (8), Štajerska ima le 1, Koroška pa 0. Dasi zadruge te vrste bistveno ne spada- jajo med poljedelsko združništvo, so vendar za naše slovenske razmere zelo potrebne in koristne, saj nam priprav- ljajo pot za pravi obrtni naraščaj. Le želeto moramo, da bi se ustanovljale za vse mogoče obrtne stroke. Posebno važne bi bile zadruge za čipkarstvo, za pro- dajo gozdnega lesu, za izdelke domače industrije na sploh. Domača industrija je pri nas le vedno še premalo razvita, združništvo pa bi moglo vplivati na to, da bi se razširila in uveljavila. Izgledov za to imamo drugje dovolj, samo oči nam je treba odpreti.

Sklepajmo: posojilništvo naše je po svoji večini Schulze-Delitschevega se- stava, in nima torej prave poljedelske naloge; pristnih poljedelskih zadrug je pri nas le vedno še premalo, največ pa jim manjka še pravilne in namenom primerne osrednje organizacije, tako da bi se moral osigurati intenzivnejši go- spodarstveni donos poljedelskega obrata; potrošne zadruge na svoje gospodarske naloge, ki jo imajo izvrševati, ker veči- nomo ne odgovarjajo potrebam naših razmer.

Na vprašanje: „Ali ima slovensko

združništvo poljedelski značaj?“ mo- remo odgovoriti: Le deloma! Ker pa ima le deloma ta značaj, bodi naša na- loga, da mu ga priskrbimo. Slovensko združništvo naj prične novo fazo svo- jega razvoja. Delovanje združnikov bodi: ne toliko novega organizirati, nego re- organizirati, kar že imamo!

Sklepajmo z besedami, katere je navedel dr. M. Weden, predsednik nemške združne zveze na Češkem, v svojem članku „Poljedelsko združništvo na Nemško-Češkem in njegove prve prihodnje naloge“:

„Zunanji plašč bleščečega eksten-zivnega razvoja ni glavna naloga polje- delskega združništva, kakor naglašala s pravico Friderik Müller. Njegovi ideali, njegovi najvrednejši smotri so v izžoljanju in intenzivni izobrazbi poedinca za skupno združno delo.“

Torej naj številke same govorijo le o ekstenzivnem razvoju, nego tudi o intenzivnem delovanju slovenskega za- družništva!

S. P.
(Dalje pride.)

Politični pregled.

Ministerski predsednik bar. Beck v lšlu.

V sredo sta bila v lšlu pri cesarju ministerski predsednik bar. Beck in hr- vatski ban grof Pejačević. Oba sta bila povabljeni od cesarja na obed. Baron Beck je poročal vladarju o položaju dve uri in pol. Cesar je pohvalil Becka in izjavil, da je zadovoljen z napredkom volilne preosnove.

Carinska vojska med Srbijo in Avstrijo.

Postopanje Avstrije nasproti Srbiji vzbudilo je veliko nezadovoljnost ne samo v Srbiji ampak tudi v drugih državah po- sebno pa na Francoskem. Celo nemški listi napadajo grofa Goluchowskega ter imenu- jejo njegovo postopanje skrajno nasilno. Bolgarsko časopisje stoji brez izjeme na strani Srbije, ter pozivlje Bolgarski narod, da skupno nastopa proti Avstriji, češ, da je ta najhujša sovražnica svobode in ne- odvisnosti balkanskih držav. Ker se je napovedala Srbiji carinska vojska v so- glasju našega ministerstva za zunanje reči z avstrijsko in ogrsko vlado, napa- dajo vsi ogrski listi ogrsko vlado ter zahtevajo od nje, naj dela na to, da bode te carinske vojske prej ko prej konec. Kakor se vidi postaja naš minister za zunanje reči grof Goluchowski vedno bolj ne- rođen in nesposoben, zato pa so naj- brže utemeljene vesti, ki pravijo, da kmalu odstopi.

Dogodki v Macedoniji.

V okraju Drama je splošno puntanje. Dolže se Bolgari, da so to gibanje pri- pravili. V Plevni so bili trije Grki ubiti z bombami, med njimi tudi občinski predstojnik Valavanjos. V Gornici je bil ubit neki grški duhovnik. Z bombo sta bili razdžani tudi dve grški hiši. Pri nekem bolgarskem pogrebu je 2000 Grkov demonstriralo proti Bolgarom. Pri Valiju, v okraju Serez je bilo v preteklem me- secu ubitih 21 Grkov.

Dogodki na Ruskem.

Na Ruskem je še vedno vse mirno. Bojazen, da izbruhne po celi Rusiji vsled razpusta dume revolucija, je bila torej neopravičena. Tudi na splošen štrajk, katerega so razni listi s tako go- tovostjo oznanjevali, v Rusiji danes nikdo ne misli. Izmišljena so bila tudi poročila, da je bilo vse polno bivših poslancev aretiranih. Aretiranih je bilo sicer zadnje dni mnogo oseb, a ti so bili revolucio- narji, pri katerih so ruske oblasti našle vse polno revolucijskih spisov in oglasov. Ruska vlada je sicer sklenila, da hoče za vsako ceno vzdržati mir ter potlačiti revolucijsko gibanje, a sklenila je tudi, da se hočejo izogniti vseh nasilstev ter je v tem smislu podučila tudi vse guver- nerje. Mnogo se je pisalo o vojaški dikta- turi, a tudi o ti so glasovi že potihnili. Govori se celo, da se ministerstvo kmalu prevstroji v liberalnem smislu. — Kakor vse kaže, so bile vesti, katere so prin- šali razni listi, posebno pa židovski o vojaških revoltah večinoma izmišljene. Sicer pa ni izključeno, da se položaj na Ruskem že v najkrajšem času do cela ne spremeni.

Manifest členov razpuščene dume.

Manifest, ki so ga izdali v Viborgu zbrani člani razpuščene dume, se glasi:

„Zastopniki ljudstva narodu:

Državljeni vse Rusije!

Ukazom od 8. julija (st. štila) je bila razpuščena državna дума. Vi ste nas izvolili svojimi zastopniki ter ste nam naložili, da pridobimo zemlje in svobode. Izvršivši vaš nalog in našo dolžnost, smo sestavili zakone, da zagotovimo ljudstvu svobodo. Zahtevali smo, da se odstrani neodgovorne ministere, ki so zatirali svobe, kršivši zakone, ne da bi se jih zato pozvalo na odgovornost. Pred vsem smo pa hoteli skleniti zakon glede raz- delitve zemljišč med kmete, hoteč jim v to svrhu s prisilno razlastitvijo nakazati zemljišča, pripadajoča kroni, apanažam, kabinetu, samostanom in cerkvam. Vlada je izjavila, da je tak zakon nedopusten, in ko je дума zopet odločno predlagala prisilno razglasitev, je bila razpuščena.

Vlada obljublja sklicati novo dumo tekom 7 mesecev. Za celih 7 mesecev mora ostati Rusija brez ljudskega za- stopstva, dočim se nabaja ljudstvo na robu propada, dočim sta industrija in trgovina paralizirani, dočim je vsa drža- va v neredu in dočim je ministerstvo definitivno dokazalo svojo nesposobnost, da zadovolji potrebam ljudstva. Sedem mesecev bo vlada po svoji volji uprav- ljala državo, boreča se proti ljudskemu gibanju ter bo zbirala poslušne elemente proti dumi. Ako se vladi posreči, da po- polnoma zatré ljudsko gibanje, tedaj ne skliče več nobene dume. Državljeni mo- rajo braniti prava, pridobljena od ljud- skega zastopstva. Rusija ne sme niti za en dan ostati brez tega zastopstva. Vi imate sredstvo, da to dosežete. Vlada nima pravice, da brez dovoljenja na- rodnega zastopstva zahteva od ljudstva davke niti da pozivlja narod pod orožje. Zato imate sedaj, ko je vlada razpustila dumo, pravico, da ne date ni davkov ni vojakov. Ako pa najme vlada posojila, da si tako preskrbi denar, tedaj ne bodo ta posojila veljavna, ker bodo sklenjena brez odobrenja ljudskega zastopstva. Ruski narod jih nikdar ne prizna in ne bo dolžan jih plačati. Zato ne dajte po- zvavši se na vaše zastopnike, kroni niti korpajke in niti enega moža za vojsko. Vstrajajte pri tem: složni neupogljivi narodni volji se ne bo zamogla upreti nobena sila.

Državljeni!

V tem napovedanem neizogibnem boju bodo vaši zastopniki z vami!“

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravništvu: Zamorec v šempaskem žu- pništvu 2 K 90 v; Gospa Mimi Gruntar, notarjeva soproga v Ribnici na Dolenjskem poslala po časosno tam bivajočemu S. Gregorčiču ustanovnino 200 K.

Bog živi vrlo rodoljubkinjo!

Predsedništvu so plačali: Josip Pav- letič, kanonik v Gorici 20 K; Andrej Znidarčič, vikar v Gradnem namesto ude- ležbe pri konečletni veselici 4 K; slo- vanski bogoslovel v Gorici zbrali koncem š. leta 19 K; Alojzij Galin, cerkovnik v Gorenji Vrtojbi 20 vinarjev; „Narodna tiskarna“ za narodni kolek 3 K 20 h.

Srčna hvala!

Popravek. — V zadnjem izkazu za „Šolski Dom“ ste po neljubi pomoti izostali imeni darovalcev pri Sv. Luciji, namreč: Kragelj Gašpar, krojač 70 vin.; Vekoslav Wittek, krojač 50 vin.; Frančišek Kovačič pa je daroval 70 vin. in ne 60, kakor pomotoma izkazano.

Odlikovanje. — Nj. Vel. cesar je podelil namestništvu svetovalcu v Trstu, g. Alojziju Lasciakru red železne krone 3. vrste.

Promociji. — Minolo soboto je bil na graškem vseučilišču odvetniški kandidat Josip Flego iz Buzeta promo- viran doktorjem prava. — Dne 19. t. m. je bila na graškem vseučilišču promovirana doktorjem modroslovja gospica Marijana Urbas, hči pokojnega profesorja na dr- žavni realki v Trstu, slovenskega pisa- telja Viljema Urbasa.

Načelnik generalnega štaba grof Beck o bohlnjski železnici. — Grof Beck je izjavil o novi bohlnjski železnici: Novi železnici je začetoma vlada zelo nasprotovala. Izvedli so jo na zahtevo vojaških krogov. Nova železnica ni le velike strateške važnosti, marveč tudi v trgovskem oziru Avstriji koristna. V strateškem oziru je zahtevalo vojaštvo drugo prodiralno progno ob Soči, med tem ko so dozdej mogli uporabljati le južno železnico.

Dovažanje in odvažanje oseb in tovorov iz mesta na postajo bohlnjske železnice. — Mestni municipij gorški je glede odvažanja oseb in tovorov na postajo bohlnjske železnice določil to-le:

Vsi privatni vozovi, kakor tudi vsi drugi vozovi, ki prevažajo in odvažajo ljudi na postajo bohlnjske železnice, ne plačajo nobene mitnine, ravno tako so prosti mitnine vozovi spediterjev in trgovcev, ki prevažajo in odvažajo blago na imenovano postajo. Z ozirom na to, da je sedanja dovozna cesta jako ozka, vozili bodo vozovi, s katerimi se prevažajo osebe po cesti, ki pelje na pokopališče in se po isti tudi vračali v mesto.

Vozovi pa, ki prevažajo blago, vozili bodo na postajo po cesti, ki pelje na pokopališče, a vračali se bodo bodisi prazni, ali pa tudi naloženi z blagom s postaje po cesti čez Blančo. Oni, ki bi se pregrešili proti tem določbam, se bodo kaznovali z globami do 200 K.

Hovder, hovder na novi železniški postaji. — Naši sadjerejci so začeli že razpošiljati sadje po novi železnici. Pripovedujejo nam pa, da se silijo govoriti le nemški, dasi znajo vsi uslužbenci na postaji slovenski jezik. Slišali smo na svoja ušesa, kako so se spakavali v nemščini nekateri sadjerejci iz Brd in sicer iz Kozane. Slovenci, bodite previdni! Govorite slovenski jezik, ker s tem delate sebi čast in koristite svojim rojakom s tem, da silite vlado nastavljeni slovenske uradnike in uslužbenca! Kako bodo dobili Slovenci službe, če jih vi ne potrebujete in se naravnost izdajate za Nemce ali Italijane?

Policija išče nekega Kusa iz Kobilja. Kus je bil narednik pri 97. peš. in potem tudi dvorni žandar. Pred nekaj časom je prišel v Gorico ter se nastanil v „Hotelu Südbahn“. Spremljala ga je neka ženska, o kateri je pravil Kus, da je njegova žena. Izdajal se je za bogataša ter pripovedoval onim, ki so mu hoteli verjeti, da namerava napraviti v Gorici velik hotel. Vozil se je s svojo spremljevalko po okolici ter je obiskoval v Gorici prve gostilne in kavarne. Nastopal je sploh jako imenitno. Konečno pa je izginil iz Gorice, ne da bi poravnal svojega dolga v „Hotelu Südbahn“ in drugih dolgov, ki jih je napravil pri raznih osebah. Sicer so nam pripovedovali o tem človeku čudne reči tudi domačini Stanjelci in Kobilci, kjer je zapustil razne neljube spomine.

Vojaška vest. — Danes okolu poludne pridejo iz Brd v Gorico trije oddelki gorske baterije in se ustavijo tu par dni potem pa odrinejo na Koroško.

Podpirajmo domačo obrt. — Pod tem naslovom smo prejeli: Zakaj Slovenci ne korakamo hitrejšimi koraki na obrtniškem polju, temu smo v veliki meri sami krivi. Slovenci imamo v mestu dovolj dobrih in solidnih obrtnikov vsake stroke, ki lahko konkurirajo z našimi narodnimi nasprotniki, naj si bo v trepežnosti dela, kakor tudi v cenah. Slovenci vse to premalo uvažujemo, in kar tebi nič meni nič oddajamo marsikatera obrtniška dela našim drugorodnim sodelželanom, kateri z našim denarjem podpirajo nam sovražne zavode in šole, ki nam hočejo našo nežno dečo odtujiti in narediti iz nje popolne narodne izdajice, ki so, potem ko dorastejo slabši kakor sami najzagrizenejši Italijani. Vsakdanja skušnjava nam to pravi.

Vse to nekateri kratkovidni Slovenci prav nič ne vpoštevajo. Odpustilo bi se jim, ako bi vprašali najprej pri domačih slovenskih obrtnikih, za kakšno ceno bi jim napravili to ali ono delo, in oddali potem isto delo drugorodnemu obrtniku, ki jim napravi isto delo ceneje kakor slovenski obrtnik. Da bi vsaj tako kakor slovenski vinar bi ostal v slovenskih rokah. Ali človeka mora zaboleti, ko vidi, da se zavedni Slovenci kar tebi nič meni nič obračajo celo do židov ter jim poverjajo dela, katera bi tudi slovenski obrtnik za isto ceno izvršil. Tak narodni greh so v novejšem času zagrešili nekateri Slovenci v Tolminu, in ako hočemo še posebej naglasiti takozvani „naprednjaki“, ki ob vsaki priliki in povsod hočejo veljati kot zavedni Slovenci.

Tam imajo namreč požarno brambo,

katera se pripravlja na slavlje meseca septembra. Za to narodno slavlje so požarni brambi naročili novo uniformo. In pri kom so naročili tolminski „rodoljubi“ te uniforme? V Gorici pri nekem — židu! Odpustilo bi se tolminskim „rodoljubom“, da bi se poprej obrnili do domačih obrtnikov, ali tega niso storili, kakor vemo iz gotovega vira. — To, dragi „rodoljubi“ nas mori, nas tlači, nas drži vedno v verigah omejenosti; nam ne dopuščajo korakati s časom novodobnega napredka s hitrimi koraki naprej. Štaje se lahko v nečast tak korak tistim „rodoljubom“, ki so ga zakrivil, pa naj bo Peter ali Pavel.

To se mi je zdelo vredno omeniti, ker je nastala med gorškimi obrtniki te stroke opravičena nevolja, in vsak zavedni Slovenec mora obsojati ta korak tolminskih „rodoljubov“, ki bo onečal narodno slavlje v Tolminu. S tem činom so tolminski „rodoljubi“ odtrgali od ust gorškim slovenskim obrtnikom krojačem košček kruha in ga dali zagrizenemu sovražniku Slovencev — Italijan u, židu, katerega ime se večkrat blesti v ital. časopisih kot stalen podpiratelj „Lege Nazionale“, tiste „Lege“, ki nam je požrla že na stotine naše dece. Da, da, še polno posnemalcev ima Mevše med slovenskimi „rodoljubi“.

Pričakujemo opravičenja od prizadetih činiteljev. X.

Novo sv. mašo bo pel jutri, kakor že objavljeno, č. g. Krištof Tomšič v Gabrijah pri Rubijah. Iz prijaznosti in iz simpatij, katere uživa č. g. novomašnik med domačini se je zbralo okoli 25 pevcev, ki mu bodo peli slovesno sv. mašo od komponista Iv. Schweitzer-ja v C-duru, Graduale „Jesu dulcis memoria“ od B. Kothe-ja, Ofertorium „Ave Maria“ tudi od Kothe-ja, „Tantum ergo“ od Trepal-a. — Ljubitelji lepega cerkvenega petja bodo imeli priliko slišati proizvajanje teh skladb od pevcev, ki so znani kot pravi pevci.

Ni spadal v hotel. — V sredo pop. je prišel v tuk. bolnišnico 15-letni kmečki sin Anton Jekše iz Rihenberg. Bil je nad levim očesom še precej ranjen. Tak „Gazzettino popolare“ ve povedati, da je bil ranjen omenjeni Jekše v hotelu Ličen v Rihenbergu, zato, ker ni spadal po mnenju lastnika v imenovani hotel.

Ognjevit kurjač. — V sredo pop. je igral v krčmi svoje dobre znanke Marije G. v Gorici kurjač Anton Može iz Sežane na kroglice. Ko je Može zahteval vina, mu je krčmarica nekaj odgovorila, kar je Možeta tako razjezilo, da je začel krčmarico pretepati. Ker je pa priskočil krčmarici na pomoč hišni lastnik Martelanc, pograbil je Može po velikem nožu, s katerim je začel groziti Martelancu in krčmarici. Martelancu se je konečno pa vendarle posrečilo iztrgati Možetu nož iz rok, a v tem hipu je bil pri rokah tudi redar, ki je spravil ognjevitoga kurjača pod ključ.

Utonil je v torek okolu poluine v Soči 23 letni Henrik Lasič, krojaški pomočnik, sin krčmarja v Rabatišču Antona Lasiča. Nesrečnež se je šel v družbi drugih treh svojih tovarišev kopat v Sočo, a koj ko je skočil v vodo, ga je prijel krč in izginil je pod vodo. Truplo nesrečneža so v torek potegnili iz vode.

Delavsko slavnost priredi „Kat. del. društvo v Mirnu“ dne 2. septembra t. l. Društvo praznuje letos 15 letnico svojega obstanka. Prosimo druga društva, da avazujejo ta dan.

Vojaška posadka v Rovinju. — Govori se, da dobi Rovinj vojaško posadko. Vrsijo se baje že pogajanja glede nakupa zemljišča za vojašnico in vežbališče.

Zabavni vlak na novi železnici. — Prihodnje nedeljo dne 29. t. m. ob 2. uri 12 minut se odpelje s kolodvora pri sv. Andreju prvi zabavni vlak do postaje Stanjel-Kobil, ki se ustavi na postajah Opčina, Repentabor in Dutovlje-Skopo.

Pozor slovenski trgovci in gostilničarji! — V Pazinu potrebujejo nujno slovenskega trgovca z manufakturnim blagom in dobrega slovenskega gostilničarja. Lokal za manufakturno trgovino je pripravljen v najživahnejšem delu mesta na Glavnem trgu, kjer je osredotočen ves promet. Slovenskemu gostilničarju se pa odda v najem ena najboljših in najbolj obiskanih gostiln v mestu. Vsa potrebna pojasnila daje gosp. dr. Trinajstič, odvetnik v Pazinu.

Slavnost na Visu. — Dne 20. t. m. ob 8. zjutraj je priplulo 14 velikih vojnih ladij in 8 torpedovk pred Vis. Ob 10. je maševal škof Zaninović. Pri maši je bil admiral grof Montecuccoli, vsi poveljniki in službe prosti častniki. Na pokopališču, kjer počivajo hrabri

viški junaški, so položili vence. Grof Montecuccoli se je spominjal hrabr' h za dom in za cesarja padlih junakov in tudi pogumnih sovražnikov.

Izpred sodišča. — V ponedeljek moral se je zagovarjati pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem Anton Simitz iz Grgara, ker je lastno mater v nekem domačem prepiru močno ranil na več krajih. Sodišče je Simitza obodilo na 3 tedenski zapor, ppoostren z jednim postom.

Dvakrat je v morje skočil v Trstu duševno ne čisto normalni Franc Krančič iz Gorice. Vselej so ga potegnili pravočasno na suho in ga naposled poslali v opazovalnico za umobolne.

Vojaška smodnišnica na ljubljanskem polju šla v zrak. — Včeraj okolu 12. ure dopoludne je udarila strela v vojaško smodnišnico nahajajočo se na ljubljanskem polju. Vsled tega je začela smodnišnica goreti. Okolu 2. ure popoldne se je stresla zemlja po Ljubljani in vse je prestrašeno zbežalo na ulice, misleč, da je potres. Nad ljubljanskim poljem se je dvignil v trenutku detonacije velikanski več sto metrov visok steber dima, katerega se je videlo nad četrt ure. Na vrhu je imel belo krono. Na tisoče ljudi je prihitelo gledat na ljubljansko polje, vendar se ni noben zavedel, kako velika nevarnost bi se še lahko zgodila. K „sreči“ je šla v zrak najmanjša zaloga, v kateri je bilo 20 sodčkov (2000 kg) smodnika in nekaj sto lovskih patron. To skladišče je popolnoma izginilo s površja, kakor bi bilo proč pomadeno. 50 kg težke kamne je odneslo v tri smeri nekaj sto korakov proč. Vsa druga poslopja okolu so jako poškodovana, najbližjemu skladišču smodnika je streha popolnoma razdejana, opeka vržena s strehe in kaže streha le še lesena rebra. K sreči ni bila poškodovana nobena oseba.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani XXI. redna velika skupščina se bo vršila v četrtek dne 2. avgusta 1906 v Logatec po sledečem vsporedu: Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 32 minut zjutraj. Dohod v Logatec ob 6. uri 30 minut. Od Trsta sem dohod ob 8. uri 20 minut. Po prihodu v Logatec v prostorih gosp. župana Lenassija v Gorenjem Logatecu zajutrek. Ob 1/2 10. uri dop. sv. maša. Ob 1/2 11. uri zborovanje na vrtu, ob neugodnem vremenu v salonu hotela „Kramar“ v Dolenjem Logatec. Po zborovanju skupni obed v prostorih hotela „Kramar“ ob 1. uri. Po obedu razhod po Logatec in okolici. Ob 5. uri pop. vrtna veselica v hotelu „Kramar“. Odhod iz Logatec ob 10. uri 27 minut zvečer proti Ljubljani; proti Trstu ob 6. uri 33 minut. Radi obeda se je vdeležencem zglasiti do 31. julija v hotelu „Kramar“. Kuvert brez pijače stane 3 krone.

Izseljevanje iz Italije. — L. 1905 se je izselilo iz Italije 726.331 ljudi in sicer 603.522 moških in 122.679 ženskih. Od teh se jih je vselilo preko morja 447.083 in 279.248 pa v Evropo. Izselilo pa so jih je iz Sicilije 98.879, iz Kampanije 79.728, iz Kalabrije 60.777, iz Abrucov 52.020, iz Lombardije 45.845, iz Pijemonta 37.049. Od onih 279.248 ki se so vselili v Evropo jih je šlo v Švico 75.086, v Nemčijo 71.664, na Francosko 58.002, v Avstrije 44.412 in na Ogrsko 6101. —

Sprejem na dunajsko tehniško visoko šolo je ministerstvo zopet omejilo. Inozemci in dijaki iz dežel, kjer so doma take šole, se ne sprejmo.

Budimpeštanski pšenični mlini so v sredo zvečer ob 6. uri ustavili delo in odpustili vseh 3000 delavcev.

Listnica uredništva. — Gospodoma dopisnikoma od Sv. Lucije: Da bi ne kalili ugodnega utisa, ki ga je napravil vsprejem dvornega vlaka pri sv. Luciji o priliki otvoritve bohlnjske železnice, zdelo se nam je umestno, da nismo objavili poslanih dopisov. Oprostite! G. I. P.: Prosimo!

Dražbeni oklic.

Proda se v Tolminu dne 2. avgusta t. l. na prostovoljni javni dražbi, ki se prične ob 9. uri zjutraj, kakih 21 konj, nekaj poštnih vozov, konjsko opravo i. t. d. iz zapuščine pokojnega Antona Devetaka.

V Tolminu, dne 26. julija 1906.

Oskrbnik zapuščine:
dr. Rudolf Gruntar.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tlače v sebi, je torej najlaše prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni
Pristen samo v imenoma
Ivan Hoff
in s levo varstveno znamko
Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/4 . 50
Dobiva se povsod

Lepa vila

pri Sv. Luciji, na prazgodovinskem zemljišču, v romantični legi in s krasnim razgledom, čisto nova, proda se s pohištvo ali brez.

Natančneje se izve pri našem upravnistvu.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Solskega Doma“.

Ivan Kravos
priporoča svojo
sedlarsko delavnico
v Gorici
na Kornju št. 11.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Poprava in komisij-ska zaloga, zastopstvo dvokoles Waffenrad z dvoletnim & Royal eroletnim jamstvom pri
Batjelu,
Stolna ulica št. 3. — GORICA — Stolna ulica št. 3

Dvokolo

v dobrem stanu je na prodaj. Več se izve v „Centralni posojilnici“.

Anton Ivanov Pečenko Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne« in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba pošena in točna. M M M M M M

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

I. Primožič
slovenski optikar v Gorici
ulica Vetturini 3.

priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo **optičnih izdelkov** in sicer vsake vrste očal, barometre toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave in pošilja na dom.

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestni vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 na menice po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo po 5%

z 1 $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Anton Kustrin, trgovec v Gorici Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljivec prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori, na oglu novega železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Krušič

trgovec, krojaški mojster, tekališče J. Verdi 33 in tekališče Fr. Josip 53

Zgoraj imenovani naznanja sl. občinstvu in posebej č. duhovščini, da mu je ravno dospelo sveže avstrijsko in angleško blago za vsakovrstne stanove. Izdeluje po najnovejih krojih. Blago in delo jamči.

Biznija sezona

POZOR!

Podpisano naznanja, da je začelo »Vinarsko in gospodarsko društvo« v Komnu svoje redno delovanje. — Otvorilo je v znanih „Švarovih“ prostorih gostilno preskrbljeno s prenočišči in izvrstno kuhinjo.

Skrbelo se bode vedno za kraški teran in bela vipavska vina prve vrste, nizke cene in točno postrežbo.

Društvo bode imelo zalogo pristnih domačih vin, odpošiljalo bode naročiteljem v množinah nad 56 litrov, kraški teran in bela vipavska vina in bode sploh skrbelo, da zadovolji vsestransko svoje obiskovalce in odjemalce.

NAČELSTVO

„Vinarskega in gospodarskega društva“

V Komnu, dne 17. julija 1906.

Izjava.

Podpisani si dovoljuje naznaniti častiti duhovščini, da je sprejel delavnico spoštovane firme

Teodorja Slabanja

Via Morelli št. 12.

Obljubuje ob enem, da se bo držal navad in stopinj nehajoče firme, izdelujoč vsakovrstne cerkvene posode iz katerekoli kovine, po vsakem predpisu ter jih prirejeval z ozirom na potrebo krasne in fine s tako nizko ceno, da se ne boji konkurence.

Želeč pripomoči, da tudi revne cerkve dobijo potrebne svete posode, se zadovoljuje s plačilom ob določenih obrokih, katere lahko stavi cerkveno oskrbnitvo. Podpisani pa javi, da si dovoljuje izplačevanje po 8%, kakor je sedaj v navadi. — Pričakuje vsestranske naklonjenosti se že v naprej zahvaljuje in s spoštovanjem podpisuje

Jožef Bonanni

naslednik Teodorja Slabanja v Gorici.

Dobro si zapomni podobo in ime

„Ottoman“ (smođični papir in ovitki)

ker s ponarejanjem se hoc konsumenta le zapeljati.

HOTEL BALKAN

kavarna in restavracija

TRST

nova zgradba, 70 elegantnih sob. električna razsvetljava, Lift, kopelji. — Cene zmerne.

Počkaj & Kögl.

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker GODINA, katerega napravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakopu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fornello št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se dapošlje naprej 7 K, nakar se stekleničice dapošljejo franco in so v tem znesku zapopadeni vsi pošiljatveni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.